

TAULA SOBRE EL MATRIARCALISME

MATRIARCALISME, NATURALISME, CATALÀ, VERNACLE (femení)	PATRIARCAL, RACIONALISME IL·LUSTRAT, RELIGIOSITAT CASTELLANISTA (masculí)
Comunalisme (comunitat), tradició comunitària, mentalitat col·lectiva (“ <i>Tu, el de can...</i> ”, “ <i>Em diuen...</i> ”) unida a lo maternal.	Individualisme (societat). Mentalitat individualista (predomina el jo sobre lo col·lectiu) ¹ , “ <i>Me llamo...</i> ”.
Naturalisme.	“ <i>Culturalisme</i> ”, “ <i>culturitzar-se</i> ”.
Fixació a la Mare-Natura. L’espiritualitat matriarcal no renega del seu origen en la terra materna, en què enfonsa les seues arrels i de què procedeix (nexe entre la mare i la criatura / el fill) ² .	Fixació al Pare-Llei, al Pare-Estat. Es promou la separació, a partir de l’adolescència, entre la mare i el fill mare, i de la terra, en pro de l’aventura i de conèixer altres terres.
Fixació a la terra vernacle, a la família, al clan, a la realitat de la casa, a l’hortet.	Fixació a la raó, a l’Estat.
Irracionalisme (màgia, mite, utopia).	Racionalisme (el present, lo donat).
Socialisme tribal (lo autòcton, lo vernacle).	Universalitat (igualtat formal). Unitat com a sinònim d’imposició, no espontània.
Terrenal-no verbal.	Abstracte-verbal. Idees generals i conceptes abstractes. Mètodes. “ <i>Incitació al sentimentalisme superficial</i> ” ³ . Retòrica.
Religiositat matriarcal, la Mare Terra, la natura. L’Església empara el naixement de la comunitat i la comunitat, puntualment, reforma l’Església ⁴ . “ <i>Amor per les coses minúscules de la terra</i> ” ⁵ . Toquen els peus en terra, pluralista.	Secularització. “ <i>Sindicalisme messiànic dels demagogs i conservadorisme faraònic dels poderosos</i> ” ⁶ . Barroquisme. Abstracció, jacobisme, uniformisme.
Lo agrari i lo terrenal. El llaurador que palpa les coses. Solidaritat entre el camp i la ciutat, entre persones de tota mena, sense distinció de classes socials. Bon cor. Honradesa.	Lo progressiu i lo urbà. “ <i>Buenrollismo</i> ”. Idealisme. Persones filosòfiques. Mentira. Enveja. Adulteri. Prioritzen els vots, no les persones.

¹ Com a exemple, en castellà cada persona remarca el seu nom, no com el coneix la gent (començant per la família o per persones del barri): “*Me llamo...*”.

² “*Europa indígena matrilineal: los vascos*”, de Mª Carmen Basterretxea (p. 46).

³ “*Notícia de Catalunya*”, Jaume Vicens Vives (p. 89).

⁴ “*Notícia de Catalunya*”, Jaume Vicens Vives (p. 78).

⁵ “*Notícia de Catalunya*”, Jaume Vicens Vives (p. 74).

⁶ “*Notícia de Catalunya*”, Jaume Vicens Vives (p. 61).

Lo sensible, la sensibilitat, el panteisme. <i>“Relació directa entre el seny i la sensualitat”</i> ⁷ . Voluntat de ser.	El racionalisme, la reducció. Afecció al dogmatisme i al fonamentalisme. Misticisme. Ascetisme.
La matèria, la potència. Persones d’espenta, amb esperit mercantívol i parlamentarista i amb bona fe. Honorabilitat en els tractes. Convèncer mitjançant els exemples. Pere el Gran (segle XIII).	La forma, l’acte, l’acció. Imposició per la força com a vehicle d’unificació. Mentalitat guerrera, disciplinada, simplista. Menyspreu o, fins i tot, persecució als altres: esperit unitarista i de casta ⁸ . <i>“Las siete partidas del rey Alfonso X el Sabio”</i> (s. XIII).
El destí (la llibertat com a necessitat per a fer-se persona). Persones lliures en terres lliures ⁹ .	La llibertat formal, legal. Intents d’uniformització lingüística i cultural.
La família. Mares feministes i favorables a la maternitat i a lo maternal. <i>“Guiar el clan amb una visió materna”</i> ¹⁰ , <i>“el cordó connecta amb l’úter matern, simbolitzat també per l’interior de la cova”</i> ¹¹ .	Aïllament. No assimilen <i>“els corrents renovadors de l’exterior i, per això, ha esdevingut incapaç de comprendre els punts de vista dels altres”</i> ¹² . Esperit de guerra santa, de croada, messiànic. <i>“Santiago y cierra España”</i> ¹³ . Tendència a l’integrisme i al fanatisme. Eixir de la cova i lluitar contra la foscor de la incultura de les cultures primitives, retardades i contra lo maternal.
El dret natural, el dret matern. Respecte a les característiques nacionals dels pobles que integren els dominis polítics ¹⁴ . Llibertat matriarcal, en nexa amb la terra i amb lo matern.	El dret civil. Llibertat formal. L’imperi de la llei. Casta militar, burocràtica i eclesiàstica (o bé anticlericalista) ¹⁵ .
El costum, les tradicions (furs). El dret consuetudinari. Interés per la convivència humana a partir de la visió materna ¹⁶	La llei escrita, sovint, pensant en una minoria: amiguisme.
L’esdevenir, estar, <i>“estacions”</i> . <i>“La vida com un sistema dinàmic i interrelacionat”</i> ¹⁷ .	L’èsser, lo lineal, realitzar-se, fer.
El verb (dinàmic).	El nom (estàtic).

⁷ *“Notícia de Catalunya”*, Jaume Vicens Vives (p. 194).

⁸ *“Justificació de Catalunya”*, Josep Armengou i Feliu (p. 32).

⁹ *“Notícia de Catalunya”*, de Jaume Vicens Vives (p. 42).

¹⁰ *“Europa indígena matrilineal: los vascos”*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 21).

¹¹ *“Europa indígena matrilineal: los vascos”*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 45).

¹² *“Justificació de Catalunya”*, Josep Armengou i Feliu (p. 34).

¹³ *“Justificació de Catalunya”*, Josep Armengou i Feliu (p. 110).

¹⁴ *“Notícia de Catalunya”*, de Jaume Vicens Vives (p. 124).

¹⁵ Segons el govern siga de dretes (o moderat) o bé d’esquerres i suposadament progressista.

¹⁶ *“Europa indígena matrilineal: los vascos”*, de Mª Carmen Basterretxea (pp. 56 i 58).

¹⁷ *“Europa indígena matrilineal: los vascos”*, de Mª Carmen Basterretxea (pp. 26-27).

El temps, la Mare, lo fosc, la nit, l'ombra, la terra.	L'espai, el Pare, la claror, el dia, la netedat, el cel.
Confiança en la Mare Natura, en la Mare Terra. <i>"Mare de Déu", "Nostra Senyora"</i> (reben el tractament de vós com també els sants) ¹⁸ .	Desconfiança en la vida, competició.
L'existència concreta, per estacions.	L'essència civil.
Lo femení, lo maternal. L'home se'n va viure a ca la dona.	Lo masculí, lo paternal.
Lo oral i lo auditiu. Poble <i>"de conveniències"</i> ¹⁹ . La dona té la darrera paraula, però sol consultar el punt de vista del marit.'	Lo anal, lo agressiu. O u o l'altre: tots dos no poden ²⁰ . <i>"Porcojonismo", "Lo que dice el cura, va a misa"</i> . Poble <i>"de conviccions"</i> ²¹ .
Constitució de fraternitat (homosexualitat).	Repressió de l'homosexualitat i de lo no heterosexual.
La dona omnipotent / bruixa (ambivalència).	La dona com a <i>"complement"</i> de l'home. Cercar <i>"el teu tros" / "la mitjana"</i> . <i>"Donjoanisme cavalleresc oficial en el patriarcalisme"</i> ²² .
La dona <i>"salva"</i> l'home.	Heroisme patriarcal (l'heroi cavalleresc <i>"salva"</i> la dona) o, per exemple, un poble en zona rural i pagana. La dona entesa com una possessió de l'home ²³
Cosmomorfisme.	Antropomorfisme.
Lo auditiu-tàctil.	Lo visual-ascensional.
Sedentarisme. Llaurador, jardiner, comerciant, mecenes, prostituta. El treball com a signe d'elecció ²⁴ .	Nomadisme. Pastor, transhumant, conquistador, caçador, lladre, lladrona. El treball com a castic divinal.
Ritualisme (folklore, simbolisme).	Ètica formal (principis).
Estructura social lligadora. Lligam. Sentiment de pertinença a la terra i <i>"al grup que ens cuida i que cuidem"</i> ²⁵ .	Desarrelament de l'estructura social. Trencar amb el passat, eixir de la cova. Retòrica, superficialisme. Expansionisme

¹⁸ En castellà, Nostra Senyora, majoritàriament, se la tracta de verge (*"Virgen"*) i de tu (com també es fa als sants).

¹⁹ *"Justificació de Catalunya"*, Josep Armengou i Feliu (p. 72).

²⁰ En estiu del 2013, un jove castellanoparlant, qui era fill d'un home que portava un restaurant d'Alaquàs, em digué, en castellà, *"¡O tú o yo: los dos no podemos!"*. Un altre dia, em digué *"¡Por cojones!"*, és a dir, *"¡Per collons!"*. Segons em comentà un cambrer, aquest xicot desestabilitzava el grup de treballadors. Igualment, el pare, mijtançant el seu deixar fer, ho posava fàcil al fill.

Adduirem que el 13 d'agost del 2024 consultarem *"porcojonismo"* en Internet i hi havia quatre pàgines en Google i un poc més; mentres que *"percollonisme"* només apareixia en sis entrades i, per tant, no ocupava ni una pàgina completa.

²¹ *"Justificació de Catalunya"*, Josep Armengou i Feliu (p. 72).

²² *"El matriarcalismo vasco"*, Andrés Ortiz-Osés junt amb Franz-Karl Mayr (p. 52, nota 50).

²³ Hi ha la frase castellana *"La maté porque era mía"*, la qual indica que la dona pot aplegar a ser una mena de propietat del marit, de l'home.

²⁴ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 46). Ambdues concepcions figuren en la mateixa pàgina.

²⁵ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 11).

Estar. No trencar amb la tradició. Lligam a la realitat del temps.	acompanyat d'esperit militar i messianisme.
Totemisme: dicotomies rígides bo / roïn.	Flexibilitat (distinció).
Valors transpersonals.	Valors personals-existencials.
Identitat grupal. Els uns es relacionen amb els altres, <i>"no per la terra, sinó per llur condició humana"</i> ²⁶ .	Inidentitat.
Corporativisme (la societat entesa com un cos).	Distinció jo / societat.
Unitarisme (esperit / matèria, Déu / ésser humà), <i>"la terra i el firmament conformen un tot, un contínuum"</i> ²⁷ .	Separació (esperit / matèria, Déu / ésser humà).
Catolicisme naturalista. L'Església com a corporació. La Mare Terra. Naturalisme.	<i>"Protestantisme"</i> (racionalització). Catolicisme de l'universalisme de les colonitzacions.
La tecnologia i lo tècnic estan al servici de la comunitat.	La persona està al servici de la tecnologia (p.e. bancs i comerços).
Mà esquerra; ventre, fertilitat, ovulació, gestació.	Mà dreta; justícia, dret civil, llei.
<i>"Posseeixen un coneixement genuí de la sexualitat"</i> ²⁸ . <i>"Nedar com una granota"</i> ²⁹ .	Repressió de l'educació sexual, fins i tot, a nivell simbòlic; sovint, en nexa amb la tecnologia i amb la ciència, però rebutjant les tradicions dels pobles matriarcalistes. <i>"Salirle rana"</i> ³⁰
Pensament simbòlic: <i>"com sorgeix la nit, el dia, per què aplega la pluja o el fred, etc."</i> mitjançant l'observació de l'entorn ³¹ . Cosmovisió, filosofia i convivència en nexa amb la realitat.	Pensament lògic, en cadena, una fet n'explica un altre. Filosofia.

²⁶ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives.

²⁷ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 44).

²⁸ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 43).

²⁹ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 52). Aquesta expressió figura en l'obra *"Enciclopèdia de la Fantasia Popular Catalana"*, de Joan Soler i Amigó (en l'entrada *"Granota"*). L'antropòloga basca considera que la granota simbolitza el sexe femení.

³⁰ En castellà, podríem considerar que la granota (lo femení, la sexualitat femenina) està mal vista o, si més no, es qualifica com a secundària (i que, si de cas, complementa la masculina). En català, hi ha expressions com *"Eixir carabassa"* i, igualment, hi ha *"La prova de la granota"* (com ens comentà Rosa Rovira i apareix en l'enciclopèdia esmentada). Ho captàrem, per primera vegada, el 7 d'agost del 2024.

³¹ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 55).

